

Innkalling til ekstraordinært årsmøte

Til medlemmer av Viking Fotballklubb

Dato: 14.01

Tid: 19.00

Sted: SR-Bank Arena – Store Øyeblikk**

Dagsorden:

- 1) Godkjenning av de stemmeberettigede
- 2) Godkjenning av innkalling og dagsorden
- 3) Valg av dirigentreferent og to til å underskrive protokollen
- 4) Behandling av VAR-saken
 - i. Forslagstillers innstilling (Styret i Vikingfotballklubb)
 - ii. Motforslag fra Roar Åkerlund (medlem)
- 5) Avslutning

** Det vil legges tilrettelegges for digital deltagelse, og praktisk informasjon vedr. innlogging etc. vil legges ut & sendes medlemmene 4 dager før årsmøtet.

Vedlegg 1: Behandling av VAR-saken

Forslagstiller: Styret i Viking Fotballklubb

Videoassistert dømming (VAR) har blitt en integrert del av norsk og internasjonal fotball de siste årene. De neste måneder vil saken behandles i både Norsk Toppfotball og NFF, og styret ønsker derfor å forankre klubbens mening om saken blant medlemmene i forkant av Eiermøtet i NTF på Ullevaal 22. januar, og videre på Fotballtinget i mars.

Styret anerkjenner at mange av våre medlemmer har en skepsis til VAR. Dette gjelder blant annet bekymringer om at teknologien påvirker den spontane gleden ved scoringer, øker kostnadene, forlenger tidsbruken og reduserer publikumsopplevelsen. Dette er viktige problemstillinger, som styret mener må tas med i behandlingen av saken. Styret er av den oppfatning at det er avgjørende at VAR kontinuerlig forbedres på en måte som ivaretar flyt og søker å bedre publikumsopplevelsen. Etter en grundig evaluering har styret konkludert med at fordelene med VAR er større en ulempene, og ønsker derfor å beholde VAR i norsk fotball.

Her er noen grunner til hvorfor styret mener VAR bør beholdes:

1). Internasjonal standard

VAR er nå standard i de fleste toppfotball-nasjoner, og kun et fåtall av ligaene i Europeisk fotball står på utsiden. Norske klubber må tilpasse seg for å være konkurransedyktige i Europa over tid, og gitt at ligaene vi sammenligner oss med benytter teknologien er det naturlig for oss å ta del i den utviklingen både nå og i fremtiden.

2. Rettferdighet i kampene

VAR sikrer at grove dommerfeil som kan avgjøre kamper urettferdig, blir korrigert. Dette styrker sportens integritet og oppleves som rettferdig av kampenes aktører. Rettferdige avgjørelser er en grunnleggende verdi for fotballen. Selv om VAR ikke kan eliminere alle feil, reduserer det betydelig antallet kontroversielle situasjoner som tidligere kunne avgjøre kamper.

3. Spillernes og trenernes perspektiv

Interne og nasjonale undersøkelser viser at et klart flertall av spillere og trenere ønsker videre bruk av VAR. Samtidig etterspør de bedre transparenss i avgjørelsene,

mer konsekvent anvendelse av teknologien og økt dommerkompetanse for å sikre rettferdige resultater og bedre flyt i spillet. Oppfattelsen er at VAR styrker spillernes sikkerhet ved å redusere albuer, stygge taklinger og andre hensynsløse hendelser. Videre har det blitt mindre filming og utenomsporslige hendelser etter innføringen.

4. Dommernes utvikling og kvalitet

VAR gir norske dommere mulighet til å operere med samme verktøy som internasjonale kolleger. Dette styrker deres kompetanse og åpner for større muligheter til å dømme på høyt nivå. I tillegg gir det dem verdifulle internasjonale referanser, noe som vil løfte kvaliteten på dømmingen i Eliteserien både på kort og lang sikt. Flere av dommerne er oftere i aksjon enn tidligere ettersom VAR øker behovet for antallet dommere som er i aksjon under kampene.

Styret har vært samlet ved flere anledninger for å diskutere saken og har gjennomgått den uavhengige VAR-rapporten i detalj, og bidratt med egne erfaringer og perspektiver. Etter grundige vurderinger, og gode diskusjoner, har et enstemmig styre besluttet å innstille forslaget til vedtak som presentert under.

Forslag til vedtak

Styret foreslår at årsmøtet vedtar følgende:

1. Viking Fotballklubb skal offisielt støtte videre bruk og utvikling av VAR i norsk fotball.
2. Klubben skal arbeide aktivt for å sikre forbedringer i transparens, kommunikasjon og implementering.
3. Denne holdningen skal kommuniseres til Norges Fotballforbund og andre relevante aktører.

Vedlegg 2: Behandling av VAR-saken // Motforslag

Forslagstillers: Roar Åkerlund (medlem i Viking FK & styreleder i VikingHordene)

Forslag: Viking Fotballklubb er prinsipielt motstander av videodømming (VAR) i norsk fotball. Klubben skal ta et aktivt og tydelig standpunkt mot bruken av VAR, og jobbe for å fjerne det fra norsk fotball raskest mulig, første anledning eiermøtet i NTF januar 2025.

Forslagsstillers begrunnelse:

På Fotballtinget i mars 2025 skal fotballdemokratiet avgjøre VARs fremtid i norsk fotball. Etter to år med mye prøving, en hel del feiling og en økende jublingsvegving fra supportere og spillere er det på høy tid å avvikle videodømming. Prisen man må betale, for en fraksjon færre grove dommerfeil, er både økonomisk og emosjonelt for høy å betale.

Øyeblikkets magi redusert til søknad om scoring

Idrettssosiolog ved Nord universitet, Mads Skauge, oppsummerer spillet godt: Fotball er populært mer på grunn av enn på tross av få skåringer i forhold til andre idretter. Skåring er mangelvare. Det har to implikasjoner.

Først gir det David bedre odds mot Goliat enn i andre idretter. Fotball er mindre forutsigbart, mer spennende. Alt kan skje. RBK kan slå Milan, Norge slå Brasil, Hellas vinne EM, Leicester vinne ligaen, Island slå England. [...]

Dernest, viktigst her, har ikke skåring kun sportslig, men og emosjonell verdi. I målrike idretter som håndball, er det mindre skåringsjubel, for det kommer straks en ny. [...] Poenget med å se fotball, er tidsinvesteringen med håpet til grunn. Alt kretser rundt skåringslengsel. Euforien varer i 20 sekunder. Dagevis med opparbeidet spenning, får sin eksploderende utløsning.

Denne euforiske utløsningen tar VAR fra oss. Det spiller ingen rolle om man er 17 år og på ståfeltet eller 70 år og på inngang 2. Uvissheten det medfører å gjøre fotball om til et petimetrisk anliggende, er ødeleggende for utøvelsen og opplevelsen.

Flere skjønsmessige vurderinger = rettferdighet. Eller?

Økt rettferdighet står sterkt når argumentene for VAR presenteres. Men kan man argumentere for rettferdighet i en sport som i stor grad er basert på skjønsmessige og subjektive vurderinger? Er det rettferd når VAR ikke kan gripe inn ved åpenbart

feildømte innkast og cornere, som ender i scoringer og straffespark, mens armhule-offsider skal annulleres? Slike feil er ikke store nok for VAR, men utfallet kan være kampavgjørende. Fotball har aldri vært noen rettfærdighetsgestalt, men nå er urettferdigheten bare flyttet fra bestemte nøkkelsituasjoner over på andre vilkårlige situasjoner.

Med VAR blir det enda flere skjønnsmessige vurderinger som skal tas. Dommerne på banen skal vurdere forseelsene som skjer der, mens man i VAR-rommet skal vurdere om dommerens avgjørelse er en «clear and obvious» feil eller ikke. Dommere, på banen og i VAR-rommet, tolker situasjoner ulikt og det er ofte nyansene i en situasjon som avgjør hva én dommer avgjør, kontra en annen. Ulik tolkning, gjerne med få runders mellomrom, skaper inkonsekvente avgjørelser på banen og i VAR-rommet, som igjen avler følelser som frustrasjon og urett. Eksemplene fra norsk eliteserie på nettopp dette er mange, både i fjor og i år.

Selv når systemet fungerer optimalt og helt etter boka, som i sommerens EM, så skaper det kontroverser. Mange husker nok Joachim Andersens Danmark-skåring mot Tyskland i åttendedelsfinalen som ble offsideannullert av Thomas Delaneys centimeter for lange tå. Eller den etterfølgende usynlige handsen, kun oppfattet av en chip i matchballen, som ga vertsnasjonen straffe. VAR gjorde jobben sin til punkt og prikke, men var dette en seier for rettfærdigheten? Er det egentlig fotballen som kommer seirende ut av dette?

Man kan trekke fram mange situasjoner der «rettfærdigheten» tilsynelatende seiret som følge av VAR, men folkets følelse, etter å ha sett det ypperste av hva videodømming hadde å by på, var likevel at VAR hadde forringet Europamesterskapet. Det viste en avstemming gjort av NRK, der 73% av 10 053 stemmer stemte «Ja» på spørsmålet «Øydeleggjast EM i fotball av VAR?».

Norsk videodømmings (u)nøyaktighet og forbedringspotensialet

I Norge nyter vi dessverre ikke det ypperste innen VAR-teknologi. Anonyme spørreundersøkelser, foretatt av lokalaviser over det ganske land denne sommeren og høsten, viser at kun 4 av 172 toppfotballspillere har svart at de synes VAR i Norge fungerer «Bra», mens 124 spillere har svart at de ønsker avvikling. Som tilsvar til den økte misnøyen med norsk videodømming svarte NFFs VAR-sjef Svein Oddvar Moen i et intervju med VG 28. august: «Jeg håper fol kan sette seg mer inn i dette».

Som sagt så gjort. Bjørnar Posse Sandboe, ressursperson hos Norsk Supporterallianse og med nesten 20 år bak seg som kameramann på noen av de største norske TV- produksjonene, har gått grundig igjennom hvor nøyaktig den norske

VAR-varianten egentlig er. Han har gjort et forsiktige anslag for nøyaktighet, basert på gjennomgang av oppmåling, kalibrering, synkronisering av kameraer, oppløsning av videomateriale og bevegelsesuskarphet. Det viser at offsideavgjørelser gjennomgått av VAR, de man ofte kan se på TV- sendingene fra Eliteserien med opptegnede røde og grønne streker, potensielt har en feilmargin på godt over en halv meter. Siden VAR-oppstart har det vært hevdet fra dommergruppen at norsk videodømming kan måle til millimeterpresisjon. Det er altså langt ifra tilfellet.

Tull med tall?

Ett tall som det har blitt en del misforståelse rundt er nøyaktigheten rundt andelen korrekte avgjørelser. «Var har økt presisjonen fra 86%-97%» sier VAR-rapporten. Ifølge rapporten har treffsikkerheten i nøkkeltavgjørelser økt fra 86–97 % (s. 37). Det høres jo innbydende ut – men bak fasaden skjuler det seg fundamentale metodiske misforståelser og/eller mangler.

Tallene selges inn som en sammenligning av dømming med og uten VAR. Det er det ikke. Tallgrunnlaget bygger i stedet på diskrepansen mellom dommeravgjørelser før VAR kommer inn i bildet, og etter at VAR har konkludert – noe som er noe helt annet enn slik tallene presenteres.

VAR- og VAR-fri dømming, kan uansett ikke sammenlignes. I nær sagt alle VAR-kamper er det for eksempel minst ett tilfelle av «tunge flagg»: Linjedommer avventer i tilfelle angrepet ender i straffe/skåring – for hvis det vinkes før situasjonen er avklart og spillet stopper, er det for sent for VAR å korrigere. Derfor er «tunge flagg» en opplagt endring i linjedommers adferd etter at VAR ble en del av fotballen.

Dermed er følgende syn blitt normalisert etter VARs inntog i fotball: Linjedommer avventer en offsitesituasjon som synes åpenbar, for så å vinke ti sekunder senere når det viser seg at situasjonen ikke ledet til straffe/skåring.

Men hvis den avventende offsitesituasjonen – som altså ofte er åpenbar og som altså får gå i påvente av VAR – fører til skårings-/straffesituasjon, oppstår et problem. I slike tilfeller – nei, det skjer ikke så ofte, men ofte nok til at det er nærliggende å tro at det gir betydelig utslag på VAR-statistikken – regnes annullering som bedring, for VAR retter jo i praksis opp en dommerfeil. Problemet er bare at mange av disse offsitesituasjonene aldri ville passert i VAR-fri fotball.

Slik er VARs logikk paradoksalt: Den skaper flere dommerfeil i førsteomgang, for så å rette opp en del av dem i andreomgang. Men dette er altså langt fra ensbetydende

med at VAR i seg selv forbedrer nøyaktigheten i nøkkelsituasjoner i forhold til fotball uten VAR.

Hvem skal betale?

«VAR er kommet for å bli, men må forbedres» er en mye brukt setning fra VAR-forkjemperne. Men hva innebærer det egentlig å forbedre VAR? Rent teknologisk har vi luksusvarianten, ifølge dommersjef Terje Hauge. Skal vi få bedre bilder som mer presist og raskere kan måle offsideavgjørelser så trenger vi blant annet bedre og flere kameraer, samt folk som kan operere disse. Her vil det i så fall påløpe investeringskostnader og løpende kostnader. Uten forbedringer og uten avvikling så er prislappen norsk fotball betaler for VAR ca 17 millioner kroner hvert eneste år. Dette er summen som fotballnorge betaler, hvis forbund kun gikk 5 millioner kroner i overskudd i fjor, og så betaler rettighetshaver en ikke ubetydelig del i tillegg.

Hvis vi går til VAR-rapporten som ble publisert av NFF i november 2024, kan vi lese kostnadsestimatet for utvikling og forbedring av VAR. Per i dag er det 5-6 kameraer på alle Eliteserien-stadioner. Flere kameraer er noe det ofte snakkes om, og en økning til 8 stk kameraer per stadionanlegg vil ifølge VAR-rapporten koste Eliteserien 25 millioner kroner årlig – en kostnad som må legges oppå de allerede nevnte 17 millionene.

Hvem skal i så fall betale for en slik utbedring?

- Rettighetshaver? Da havner regningen raskt hos «kundene», som supportere, stadiongjengere og TV-tittere ofte blir omtalt som. En regning i form av høyere priser for å se Viking FK og norsk fotball på stadion og TV.
- NFF? Da blir det mindre penger til bruk på herrefotballen, damefotballen og breddefotballen. Det kan i så fall gå utover toppklubbenes sportslige satsing og breddeklubbenes tilbud til barn og ungdom.
- Klubbene selv? Ville de ønsket å ofre deler av sin sportslige satsing for bedre og flere kameraer? Det er usannsynlig og da vil regningen igjen fort havne hos stadiongjengere, i form av høyere billett- og sesongkortpriser.

Ingen av disse alternativene virker særlig attraktive. Ei heller kan vi endre hva, hvordan eller når VAR skal gripe inn – eller noe som helst angående tidsbruk. Slike føringer er satt i VAR-protokollen til International Football Association Board (IFAB), og er helt ufravikelige. VAR kan kun endres, utbedres og forbedres økonomisk, og skal det gjøres må noen faktisk ta regninga. Konsekvensene kan i så måte ende opp med at norsk fotball, folkets sport, blir dyrere og mindre tilgjengelig – både på stadion og skjerm. Uansett kan de brukte 17 millionene anvendes på mye mer fornuftige måter, som for

eksempel inkluderingstiltak i barnefotballen, spillerutvikling, dommerekruttering og/eller -profesjonalisering, likestillingstiltak, osv.

Det har lenge vært proklamert fra både forkjempere, fotballtopper i NFF, NTF og dommerstanden at VAR skal forbedres og videreutvikles. Likevel så foreligger det per i dag ikke ett forslag til hvordan dette skal gjøres, konkret hvor mye det totalt vil koste eller hvem som skal betale for dette. Så lenge denne informasjonen ikke foreligger så handler avstemmingen på Viking FKs ekstraordinære årsmøte nå i januar 2025, og på Fotballtinget i mars, om man ønsker å avvikle eller beholde VAR slik det fungerer – eller ikke fungerer – i dag.